

A beszélgetés fontossága

helps children
communicate

REGISTERED CHARITY 210031

**Hogyan segítsük a kisbabákat és kisgyerekeket
elsajátítani a beszédhez szükséges készségeket**

A beszédtanulás

A beszéd, mások megértése, valamint az, hogy tudjuk, mit kell mondanunk rendkívül fontos készségek, amelyek hozzásegítik a gyermeket, hogy barátokat szerezzen, tanuljon, és valóban élvezhesse az életét.

Szinte csoda, hogyan válik egy gagyogó kisbabából beszédes kisgyerek, ám gyermekének ÖNRE van szüksége, hogy ez a csoda létrejöjjön. Ebben a füzetecskében olyan információkat és ötleteket talál, amelyek ebben segítik. Ahhoz, hogy gyermekének a legjobb indítást adja, fontos, hogy anyanyelvükön/a család nyelvén beszélgessenek.

Csecsemőkori

A csecsemők születésüktől kezdve kommunikálnak velünk. Sírásukkal adják értésünkre, ha éhesek, vagy valami nem tetszik nekik. Amikor beszélünk, elmosolyodnak és ránk figyelnek, és idővel érteni kezdik az általunk használt egyszerű szavakat.

Imádnak játszani a hangokkal, ez a gagyogás. Az első szavak 12–18 hónapos korban jelennek meg. Előfordul, hogy ezek nem hasonlítanak a felnőttek által használt szavakhoz, de ha figyelünk, érteni kezdjük, hogy mit is jelentenek.

Típegők

Ahogy egy kisbaba nő, úgy nő az általa megértett és használt szavak száma is. Először megértik a szavakat, ezt követi az adott szavak használata.

Az első szó megjelenését követően körülbelül 100 szavas szóincset alakítanak ki, ám beszéd közben csak egy-egy szót használnak egyszerre. Majd – önt figyelve – megtanulják összekötni a szavakat, és elkezdnek kétszavas, rövid mondatokat használni. Később megjelennek a hosszabb mondatok is.

Hároméves korára egy kisgyerek esetleg már érti az olyan helyhatározókat, mint **alatt** és **mellett**, valamint a kérdéseket, például **hol?** vagy **mit?**

Kisgyermekkor

A négyévesek már hosszabb mondatokat használnak. Sok új szót tanulnak meg és használnak, és mesélnek arról, hogy mi történt velük. Sokat kérdeznek, és élvezettel hallgatnak másokat.

Bizonyos hangokat nem tudnak kiejteni, de a felnőttek többnyire megértik őket. Mindezek a készségek hozzájárulnak az iskolára való felkészülésükhöz.

Tudjon meg többet: www.talkingpoint.org.uk

Hasznos ötletek

Ha beszélget és játszik gyermekével, azzal segít rajta, és saját életét is megkönnyíti. Ezek az egyszerű ötletek a segítségére lesznek.

Hívja fel magára gyermeke figyelmét

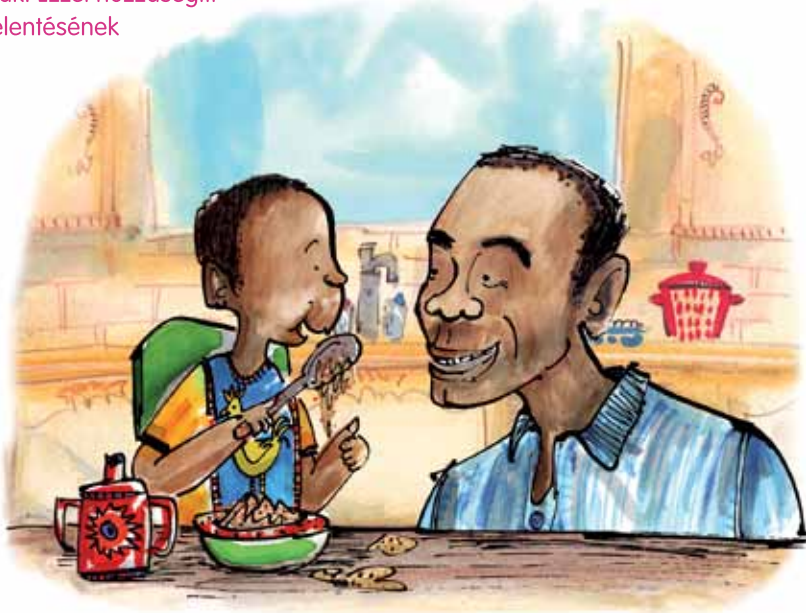
Forduljon szembe gyermekével, vagy üljön le mellé. Mielőtt beszélgetni kezdene vele, szólítsa a nevén. Beszéljen olyasmiről, amit mindketten látnak. Ezzel hozzásegíti őket a szavak jelentésének megértéséhez.

Mókázzanak

Mozogjanak, énekeljenek, adjanak ki hangokat és vágjanak mókás arcokat. Ne szégyellje magát, azzal, ha kicsit bolondozik, felhívja magára a gyerek figyelmét, és megneveteti.

Magyarázzon, ne kérdezzen

Ha sok kérdést tesz fel, úgy tűnhet, mintha vizsgáztatná a gyermeket. Alakítsa párbeszédé a beszélgetést, fűzzön magyarázatot ahhoz, amit éppen tesz, vagy ami éppen történik.

Hagyjon gondolkodási időt

Egy gyereknek több időre van szüksége ahhoz, hogy elgondolkodjon a hallottakon, és eldöntse, mit válaszoljon, mint a felnőtteknek. Hagyjon időt, hogy válaszoljon, és miközben várakozik, nézzen rá.

Fogalmazzon egyszerűen

Beszéljen rövid mondatokban, például: „Itt az ebéd”, vagy „Nahát, tornyot építesz!”.

Ismételje meg, amit mond

Jó dolog, ha ugyanazt a dolgot megismétli. A kisbabáknak sokszor kell hallaniuk ugyanazokat a szavakat és mondatokat ahhoz, hogy megértsék őket, és új szavakat tanulhassanak.

Segítsen, hogy figyelhessen

Kapcsolja ki a zenét, rádiót vagy tévét, ezzel segít, hogy a gyermek a szavaira koncentrálhasson.

Építsen arra, amit ő mond

Ha egy-két szóval kiegészíti, amit a gyermek mondott, azzal segít, hogy a beszéd következő fázisába léphessen. Ha például gyermeke azt mondja, „busz”, fűzze hozzá: „Igen, egy nagy busz”.

Beszéljen az otthon használatos nyelven

Fontos, hogy a gyermek első szavait és mondatait az otthon használatos nyelven tanulja meg. Angolul majd megtanul később, az óvodában és az iskolában.

Könnyítse meg számára a beszédet

A cumi a beszéd útjába áll, a cumizást próbálják csak az alvásidőre korlátozni, beszéd közben vegyék ki.

Mutassa meg, hogyan kell

A kisgyermek gyakran hibáznak beszéd közben. Mutassa, hogy érti, amit gyermeke mond, és ne ismételtesse meg a szavakat helyesen. Mondja el a szót vagy mondatot helyesen, ha például azt mondják, „Nézd, kuga”, válaszoljon: „Igen, egy kutya”.

Játssza vissza, amit mond

Ismételje meg a hangokat, szavakat vagy mondatokat az egyszerű „lá lá”-tól az olyan mondatokig, mint „Ízlett a banán?”, ezzel kimutatja, hogy érdeklődik, és hogy a hangok és szavak fontosak.

A beszéd elsajátítása nehéz is lehet

Vannak gyermekek, akik számára a beszéd és mások meghallgatása nehezebb, mint a többieknek.

Nekik nehezőkre eshet felfogni a szavak és mondatok értelmét, esetleg küzdelmes megtalálniuk a megfelelő szavakat és hangokat, és helyes sorrendbe állítani azokat. Előfordulhat, hogy ezeknek a gyermekeknek segítségre van szüksége.

Ha aggódik a gyermeke miatt, beszélgessen ismerőseivel, akik ismerik a gyermekét. Az ebben a füzetecskében vázolt korszakok útmutatást adnak, mivel a legtöbb gyermek esetében helytállóak. Ám ne feledje, minden gyermek más.

Ha továbbra is aggódik, hallgasson megérzéseire. Beszélgessen valakivel, aki segíthet, például egy logopédussal (speech and language therapist), a védőnővel (health visitor) vagy családorvosával.

Addig is forduljon segítségért az ebben a füzetecskében található ötletekhez. További információért látogasson el a www.talkingpoint.org.uk oldalra.

Gyermeke első és legfontosabb tanítója ön. Mindaz, amit együtt tesznek, valóban segíthet a gyermekben!

Látogasson el a www.talkingpoint.org.uk/talkinglinks oldalra, hogy megtalálja a legközelebbi logopédus elérhetőségét, vagy érdeklődjön a helyi gyermekközpontban (children's centre).

Hasznos I CAN anyagok

Az I CAN azon dolgozik, hogy minden gyermekben kifejlődhessenek a beszédhez és megértéshez szükséges készségek. Nagyszerű DVD-ink és munkafüzetek valóban a segítségére lesznek:

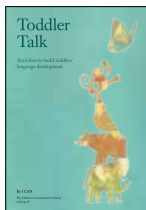
Babbling Babies (Gagyogó babák)

30 mőkás tevékenységet tartalmaz gyönyörű illusztrációkkal hosszú élettartamú kártyákon, amelyeket születésüktől 18 hónapos korukig játszhat a gyermekekkel beszéd-, nyelv- és kommunikációs fejlődésük elősegítése érdekében.

Toddler Talk (Kisgyerekek beszéde)

Több mint 30 mőkás tevékenységet tartalmaz gyönyörű illusztrációkkal hosszú élettartamú kártyákon, amelyeket 18 hónapos koruktól 3 éves korukig játszhat a gyermekekkel beszéd-, nyelv- és kommunikációs fejlődésük elősegítése érdekében.

Chatter Matters (Csevegjünk)

Egy magával ragadó DVD, amely ötleteket ad a gyermek beszéd- és megértési készségeinek fejlesztéséhez, és tartalmaz egy karaoke-részt is, ahol a gyermekek bekapcsolódhatnak az éneklésbe.

Ready Steady Talk (Vigyázz, kész, beszélj)

Egy mozgalmas tevékenységeket tartalmazó könyv, amelyben nagyszerű játékokat talál az óvodára és iskolára való felkészítéshez.

The Communication Cookbook (Kommunikációs szakácskönyv)

Egy munkafüzet tele ötletekkel és hozzávalókkal, amelyekre az iskolát épp hogy elkezdett gyermekeknek feltétlenül szüksége van.

Az anyagokat megrendelheti:
www.ican.org.uk/resources

Az I CAN egy karitatív szervezet, amely azon dolgozik, hogy minden gyermekben kialakulhassanak a beszédhez és annak megértéséhez szükséges készségek.

Ha szeretne többet megtudni arról, hogyan segíti a szülőket az I CAN, látogasson el honlapunkra: www.ican.org.uk/help

További Talk Together füzeteket rendelhet itt: www.ican.org.uk/resources

Iratkozzon fel rendszeres hírlevelünkre, amelyből még többet tudhat meg az I CAN-tól: www.ican.org.uk/register

Ha szeretne segíteni, hogy az I CAN segíthessen a gyermekeken, látogasson el ide: www.ican.org.uk/supportus

I CAN
8 Wakley Street
London
EC1V 7QE
info@ican.org.uk

További információ:
0845 225 4073 / 020 7843 2552